

PAUSEN DER BLEV VÆK

Om forestillingen om det effektive menneske og
karriereplanlægning

FORSKNINGSBAGGRUND

- › Kombinationsprojekt – overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse -

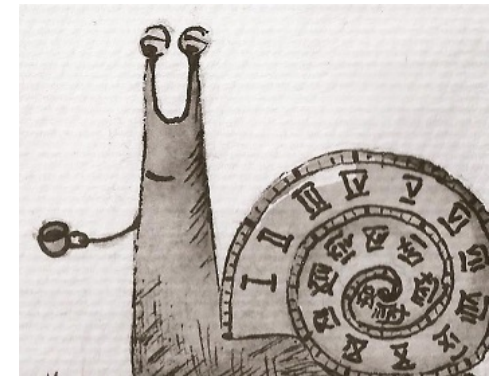
<http://ffd.dk/paedagogisk-udvikling/kombinationsprojekt>

”TID”

› Forskellige tidsoptagelser

- › ”Politisk tid”
- › ”Egentid” (Eigenzeit)

POLITISK TID

- › Linea rite t – uddanne lse sva lge t ka n styre s og pla nlæ gge s via stra te gisk pla nlæ gning (uddanne lse splan)
- › Oriente ring mod fortid og fremtid
 - › Eva lue re fortiden (den tid som er gå et)
 - › Fa stlæ gge mål for fremtiden (den tid som kommer)
 - › Nu'et = en mangle situa tion
- › Tid smonitore ring (UU vejle dere som "controllere" af uddanne lse sproje kte t)
- › Tid som en knap ressource – overgange skal minime res

POLITISK TID – LOGIKKEN BAG

- › Rational choice -> metodisk individualisme
- › Økonomiske mand
 - › Rationel
 - › Isoleret
 - › Ydre motiveret (nyttmaksimerende – cost-benefit – penge/ status)
 - › Human capital – uddannelse som middel
- › Kontrol, planlægning og forudsigbarhed
- › Effektivitet som underliggende værdi

VESTLIGT TIDSIDEAL

- › The time we live through today, the time that rules over our lives, rests on a single value: efficiency. Minimizing time spent completing tasks and producing products is the overall temporal value of modern culture. It shapes the structure of our economies and, in the process, shapes everything from how we eat to how we educate our children. Efficiency is the principal "time intervention" of modern Western culture. (Frank, 2011, *About Time*, p. 321)

PAUSER ER SPILD AF TID

Tid er penge

- › Af og til føler jeg at fortiden og fremtiden stiller så store krav til mig, at der ikke er plads til nutiden – Evelyn Waugh

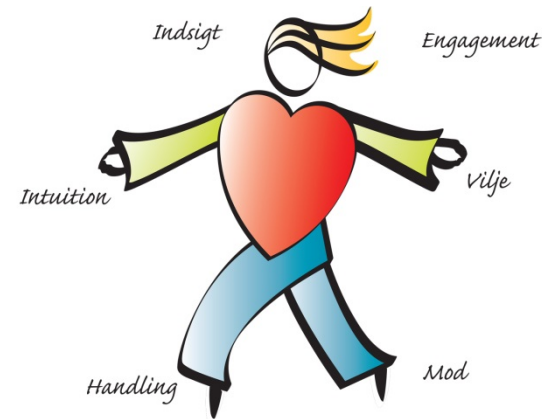

EGENTID PÅ HØJSKOLE

- › Fordybelse
- › Legitim pause – tilstedeværelse i nu'et
- › Situationsbestemt vejledning med udgangspunkt i den unges situation (at ville *noget* med de unge vs. at ville de unge)
- › Fællesskab – skabelse af en fælles historie, styrkelse af personlig identitet
- › Livsoplysning – håndtere livet i dets mangfoldighed

EGENTID - LOGIKKER

- › Dannelse perspektiv
 - › Det 'hele' menneske
 - › Meningsskabelse
 - › Menneskelige potentiale - (ud)dannelse som mål
- › Indre motivation
 - › Autonomi
 - › Tilhørsforhold
 - › Kompetence

PAUSEN SOM REGENERENDE

Lev ikke i fortiden, drøm ikke om fremtiden, koncentrer dit sind om nuet

(Buddha)

Effekter af tidsforståelse

CEFU: Unge får stress af at skulle vælge rigtigt

- Politisk tid
 - [Ængstelse](#)
 - Stress
 - Manglende motivation

Politiken
Stress plager halvdelen af de studerende på Københavns Universitet

Politiken: Studievejledere møder flere unge med ondt i sjælen
Unge rammes af stress og har mere brug for psykologhjælp, viser en undersøgelse.

Effekter af tidsforståelse

- Egentid
 - Glæde
 - Flow
 - Motivation

CEFU: Flere unge vælger at tage en pause med boldspil og kitesurfing på højskole. Mange føler sig presset ind på studiet og har brug for en timeout, vurderer højskoleforstandere

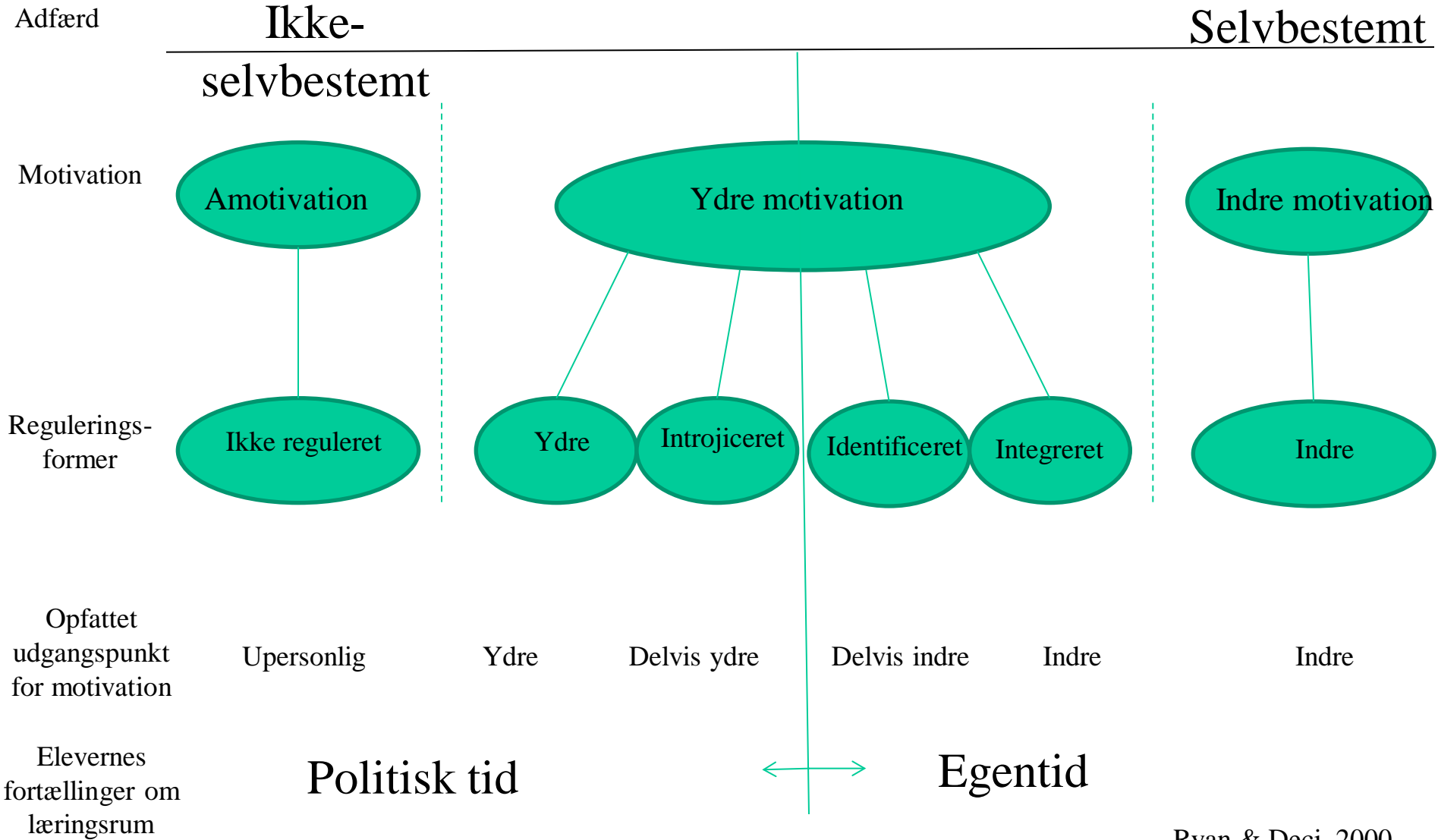

“...when our minds are unconsciously in the future, the present disappears; it is simply not available to us. We substitute ‘heading toward our lives’ for ‘actually living’.”

- Richard Moss

Indre og ydre motivation

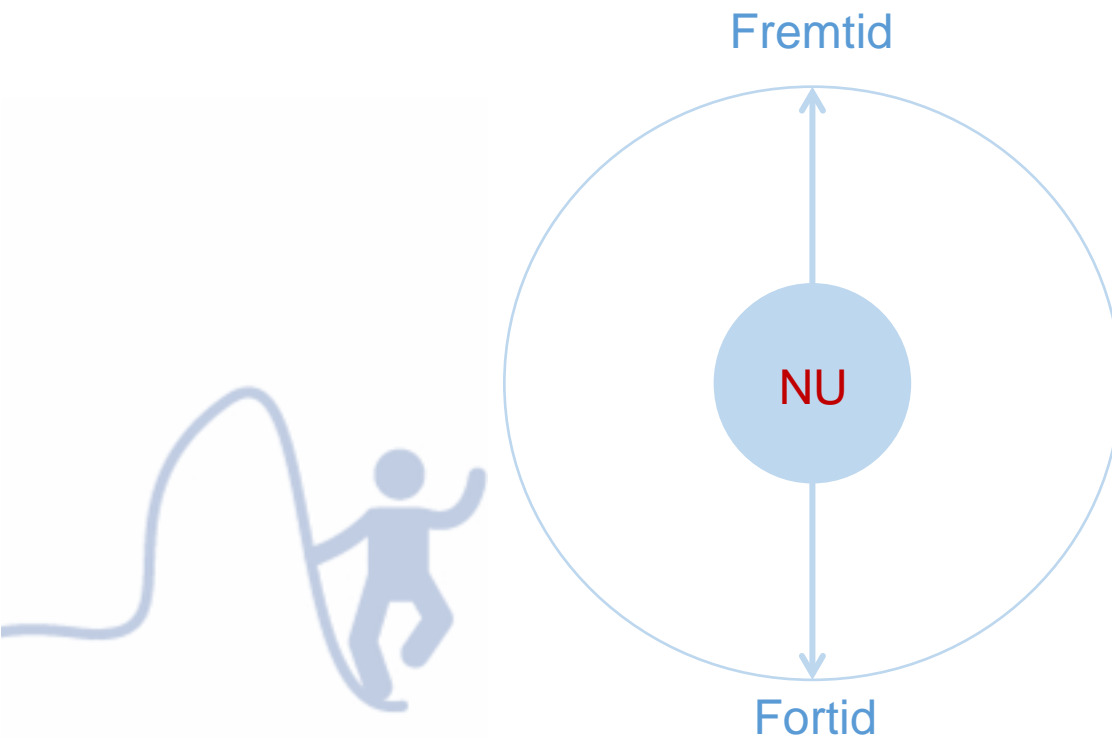
SDT - selvbestemmelse

Beslutningstagningstypologier og tidsorientering

Fortid	Nutid	Fremtid	Fjern fremtid
Evaluerende	Opportunistisk	Strategisk	Aspirerende

Efter Bimrose & Barnnes, 2007

TID TIL EN PAUSE

› "Anthem"

The birds they sang
at the break of day
Start again
I heard them say
Don't dwell on what
has passed away
or what is yet to be.

...

- › Ring the bells that still can ring
Forget your perfect offering
There is a crack in everything
That's how the light gets in.

› Leonard Cohen

POLITISK TID

- › Ha der dem! Fordi, de er simpelthen så ubehagelige. Vi er blevet mødt med dem siden 7. klasse, og jeg har hadet det så meget, fordi når man ikke ved det, og man skal fortælle, hvad man skal lave fem år frem, så er det bare ..shit! Jeg har fandeme fået mange tårer over de der uddannelsesplaner (Elev).

POLITISK TID

- › Altså selvfølgelig skal man finde ud af, hvad man vil. Og det er også, altså selvfølgelig, det er jo en vigtig ting. Det er jo resten af vores liv, ikke? Men det er ligesom om, at presset bare bliver lettet [på højskole], bare en lille smule. Fordi at det fylder så meget. Og folk omkring en, får det til at fylde så meget for en. Altså, at det er en bekymring for dem, at man ikke ved, hvad man vil om 10 år. Altså, slap dog af! (Elev)

›

EGENTID

- › Jeg vil simpelthen bare sige, de måneder, vi har været heroppe, og vi har lært hinanden at kende, det er dét, som er en kæmpestor oplevelse, og det er dét, som gør det her til et kæmpeøjeblik. Fordi vi lærer hinanden at kende på en anden måde end bare det første indtryk, som vi egentlig får af dem. Så hvad kan jeg sige: højskolevenner for livet. Ikke andet. (Elev)

EGENTID

- › Højskolerne kan tilbyde det, at man er sammen 24 timer i døgnet. Man ser hinanden stå op, både når man er frisk, og når man ikke er frisk. Man kan ikke skjule sig eller skynde sig hjem kl. 16, hvis man er ked af det. Alle de der forskellige facetter, som et menneske har. Alle de andre sider i livet, som ikke nødvendigvis handler om den læring, man har oplevet i den skoleform, vi er vænnet til, kan give hinanden noget på det menneskelige plan, der medvirker til, at man opdager nye sider af sig selv og forhåbentlig ser nogle talenter i sig selv, som man ikke har set før, som kan medvirke til at man får noget selvtillid. Den selvtillid kan så, efter min mening, overføres på nogle andre læringsrum, som er uden for den her skole og forhåbentlig give dem nogle skub i livet. (Højskolevejleder)

UDDANNELSESVALGETS PRES

- › *Fiona: Problemet er også at, altså, vi bliver simpelthen presset ud i at skulle vælge det alt, alt for tidligt, synes jeg. Og vi skal simpelthen altså, og vi bliver presset og presset og presset og presset og det hjælper ikke noget fordi det koger over i hovederne på os og vi kan ikke tage stilling til det, når vi er 14-15 år gamle. Altså, det er urimeligt.*
- › *Isolde: Og så tager man bare et eller andet valg!*
- › *Gitte: Ja.*
- › *Fiona: Ja, lige præcis. Og så fylder det bare for meget fordi at der bliver presset for meget på. Og man burde ligesom få at vide at man egentlig bare kunne lige tage det, lige lidt stille og roligt.*

ÆNGSTELSE

- › Det er for eksempel udmærket, at vi ikke længere tænker på samfundet som noget, der kun er til for vores egen skyld, men det må ikke være på bekostning af, at vi, der endnu føler os unge, bliver fanget i et liv, hvis indhold domineres af endeløse beregninger og bekymring for fremtiden, et samfund der ikke lever plads til ikke helt at vide, hvad man skal få voksenlivet til at gå med. I hvert fald giver nutiden mig rigelige bekymringer – jeg forsøger desperat at være ung, og lade være med at bære på fremtidens bekymringer, selv om det selvsagt ikke er nemt. (Jarl Viktor Schultz i Information den 13. – 14. september 2014)

